

СЕКЦІЯ 3. ТЕНДЕНЦІЇ У СФЕРІ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

Гончаренко І.В., д-р екон. наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Миколаївський національний аграрний університет

Дибченко Д.М., директор Миколаївського регіонального центру підвищення кваліфікації працівників підвищення кваліфікації,

Кальченко О.О., заступник начальника Міжрегіонального управління Національного агентства України з питань державної служби в Одеській, Миколаївській, Херсонській областях, Автономній Республіці Крим та м. Севастополь

INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE REGION

According to Joseph Schumpeter, 'Innovation is the only function that is fundamental in history' (Schumpeter, 1939). Schumpeter argues that innovation is the basis of economic growth, insisting that entrepreneurship itself contributes to the development of economic history. He also stressed that entrepreneurship itself 'replaces today's Pareto optimum with tomorrow's new thing,' transforming business practices so that they benefit the environment and society.

Consider the Global Innovation Index, jointly published by Cornell University, the European Institute of Business Administration ("Institut Européen d'Administration des Affaires", INSEAD) and a specialized agency of the World Intellectual Property Organization in order to identify trends in the innovative development of Ukraine's economy. Recognizing that innovation is a key driver of economic development, GII conducts and publishes rankings and analyzes of the situation in 131 economies around the world. The index measures innovation based on criteria that include: institutions, human capital and research, infrastructure, loans, investments, connections, creation, absorption and dissemination of knowledge, results. The 2020 report identifies Switzerland as the most innovative country, followed by Sweden, the United States and the United Kingdom. Ukraine ranks 45th in the Global Innovation Index 2020, entering the TOP-2 countries of the economic group with lower-middle income (Global Innovation Index 2020, 2020). Ukraine, unfortunately, lags behind neighboring countries in terms of innovation, ranking 30th among 39 European countries (Global Innovation Index 2020 Ukraine, 2020).

The main indicators of the innovation potential of the regions correspond to the trends shown by Ukraine's rating according to the global innovation index. Due to the fact that individuals form the innovative potential of the region, we see a tendency to reduce the number of students in graduate school and doctoral studies, training of highly qualified researchers, for example, only in the Mykolaiv region during the last three years decreased by 61 people (Main department of statistics in the Mykolaiyv area, 2020), table.1

Table 1 Training of scientific personnel of the highest qualification in the Nikolaev area

Indicators	Years					
	2016		2017		2018	
	units	persons	units	persons	units	persons
Postgraduate studies	5	205	5	174	5	156
Doctoral studies	4	25	4	21	4	13

The high need of the economy for highly competitive scientific and technical developments is not provided with financial resources, in 2016-2019 there was a significant reduction in the cost connected with research and development in the region from all sources, Figure 1.

The lack of funding has a negative impact on the creation of intellectual property. According to the State Enterprise “Ukrainian Institute of Intellectual Property” (Ukrpatent), which is an institute of the state system of legal protection of intellectual property in Ukraine, national applicants filed 2,097 applications for inventions in 2019 (over 54% of the total). Most applications came from applicants from Kyiv city (34.5%), Kharkiv (16.5%), Dnipropetrovsk (9.2%), Odesa (6.9%), Lviv (4.5%). , Donetsk (3.5%), Kiev (3.0%) and Vinnytsia (2.4%) areas, from the Mykolaiv region - only 24 applications (1.1%), the smallest number of applications, on 4 (0.2 %) – were received from Volyn and Chernivtsi regions (Ukrpatent, 2019).

According to the American sociologist and economist R. Florida, ‘Natural resources and even large corporations are no longer drivers of economic progress, but the ability of cities to unite and concentrate talented people, create opportunities for them to combine and redistribute ideas and efforts, significantly enhances our innovation and productivity’ (Cooke, P. 2003).

Therefore, according to the experience of the most competitive regions of the world, it is important for Ukraine to form and develop entrepreneurial regional innovation systems, which feature mobility and the ability to respond quickly and adequately to changing external operating conditions. In such systems, new knowledge is transferred between research centers and business structures through both formal and informal channels, by involving scientists in the implementation of innovative projects funded by venture capital (Florida, 2017).

According to the modern tendencies in the Mykolaiv region implementation of the project Innovation cluster «Regional innovative HUB» began. The Mykolaiv region became the winner of the competitive selection of grant projects at the expense of EU. RInnoHUB focuses its efforts on the implementation of the chain ‘science, knowledge, experience - idea - project - experimental design - investor attraction - production - sales - income - taxes.’ As a result, the number of innovative enterprises is expected to grow by 15% every year. Creating high-tech jobs. Output to international crowdfunding platforms.

Listing of startups on Ukrainian stock exchanges. Innovation cluster "RInnoHUB" offers: knowledge in various areas of business; business coaches and mentors with extensive experience in implementing projects of varying complexity; business consultations, startup ecosystems; convenient coworking; a laboratory where it is possible to create any prototype of a future bestseller; comprehensive support of the startup at Ukrainian and international competitions; ideas generation courses.

The work of the experimental group "Creative Laboratory" has begun. So, the innovation potential of the region is being developed, and the culture of training networks for entrepreneurs and institutions that generate and use knowledge is spreading, which strengthens the prospects for generating new innovative projects.

Strengthening the innovation potential of the region, through the optimal use of available resources and competencies are of particular importance in conditions of fierce competition. Dynamization of innovation activity is today one of the priorities of regional development.

The current stage of development for the regions of Ukraine should lay in the field of a transformational transition to the model of innovative economy. This goal requires strengthening and effective implementation of the innovation potential, based on the formation of effective regional innovation systems, namely: the presence of a developed mechanism of technology transfer, effective innovation infrastructure, institutional structure, and the establishment of informal partnerships.

References

1. Schumpeter, J. A. (1939), *Business Cycles: A Theoretical, Historical and Statistical Analysis of the Capitalist Process*, McGraw-Hill, New York, USA
2. Global Innovation Index 2020 (2020) Who Will Finance Innovation? Retrieved February 21, 2021, from https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020.pdf
3. Global Innovation Index 2020 Ukraine (2020) Retrieved February 21, 2021, from https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2020/ua.pdf
4. Main department of statistics in the Mykolaiyv area Економічна статистика/Наука, технології та інновації (2020) (Economic statistics / Science, technology and innovation) Retrieved February 21, 2021, from <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>
5. State Enterprise "Ukrainian Intellectual Property Institute"(2019)Annual Report Retrieved February 21, 2021, from <https://ukrpatent.org/uk/articles/rzvit>
6. Cooke, P. (2003), "Integrating Global Knowledge Flows for Generative Growth in Scotland: Life Sciences as a Knowledge Economy Exemplar," in *Inward Investment, Entrepreneurship and Knowledge Flows in Scotland—International Comparisons*, Paris: OECD.

7. Florida Richard (2017) *The New Urban Crisis: How Our Cities Are Increasing Inequality, Deepening Segregation, and Failing the Middle Class-and What We Can Do About It* .Basic Books

Богашко О. Л., к. е. н., доцент кафедри маркетингу та управління бізнесом, Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

ФОРМУВАННЯ КЛАСТЕРІВ – ОДНА ІЗ ТЕНДЕНЦІЙ У СФЕРІ РЕГІОНАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ

Однією з головних тенденцій розвитку сучасної регіональної економіки, зумовленої глобалізацією, інформатизацією та постіндустріальним інноваційним розвитком є кластеризація. Регіональні та міжрегіональні кластери розглядаються як пріоритетні міжгалузеві комплекси, які визначають розвиток постіндустріальної інформаційної економіки на національному й регіональному рівні та є суттєвим фактором підвищення конкурентоспроможності національної та регіональної економіки за рахунок інтеграції сполучених галузей і взаємозалежних соціальних інститутів.

Т. Єган вважає, що кластер – це форма промислової організації, яка залежить від мереж високоспеціалізованих, взаємозалежних фірм приватного сектора й установ суспільного сектора, кінцева продукція яких проникає на ринки за межі центрального регіону [2]. В даному випадку, на думку автора, кластер – це сукупність великих підприємств регіону та мережа збуту їх продукції, які суттєво впливають на кількість та якість споживання як всередині, так і за межами даного регіону.

М. П. Войнаренко пояснює кластер як територіально-галузеве добровільне об'єднання підприємств, які тісно співробітничать із науковими установами й органами місцевої влади з метою підвищення конкурентоздатності власної продукції та економічного зростання регіону [3]. На нашу думку, таке трактування кластеру є досить прогресивним, оскільки в ньому вперше наголошено на цілях такого об'єднання (підвищення конкурентоздатності продукції, економічне зростання регіону), які враховують інтереси як приватних підприємств, так і державних установ регіону.

Поряд із загальним поняттям «кластер» виділяються поняття «промисловий кластер», «регіональний кластер», «регіональний промисловий кластер». Основною ознакою всіх цих понять є географічна близькість підприємств і організацій, їх взаємозалежність у процесі виробництва. Однак інноваційна складова практично не зазначена в будь-якому з первинних поширених тлумачень поняття «кластер».

Поняття «інноваційний кластер» розглядається як «об'єднання різних суб'єктів суспільного життя (промислових компаній, дослідних центрів,